

UDSTILLINGSCENTER OG FOLKEOPLYSNINGENS HUS på PAPIRØEN

København mangler et stort og markant udstillingscenter, som viser internationale udstillinger der går på tværs af tid, fag og kunstarter – et åbent "soft power house", der sætter nye standarder for kulturelt medborgerskab og demokratisk læring, og som genererer nye internationale samarbejdsrelationer for byen.

Udstillingscenteret på Papirøen er Københavns nye markante samlingssted og kulturelle ikon. Her præsenteres udstillinger på internationalt niveau inden for samtidskunst og kulturhistorie, som skaber uforglemmelige oplevelser for byens borgere og turister.

Udstillingscenteret kan sættes i udbud, hvad angår anlæg og drift.

Drives udstillingscenteret kommunalt kan økonomien hvile i sig selv ved og en forankring i Kultur og Fritidsforvaltningen/Historie & Kunst.

Formål

Udstillingscenteret vil:

- Være et markant udstillingssted, som tiltrækker ca. 450.000 besøgende pr. år til store udstillinger af international kvalitet om aktuelle og relevante temaer inden for samtidskunst og kulturhistorie.
- Sikre at det enestående folkelige liv, der har udfoldet sig på Papirøen i sommermånederne, udstrækkes til hele året gennem samarbejde og synergier med øvrige aktører og aktiviteter på øen og bredere set i København.
- Være et "soft power house", der genererer nye internationale samarbejdsrelationer og sætter nye standarder for kulturelt medborgerskab og demokratiske læring.
- Vil fortælle Papirøens og havnens historie i en permanent udstilling på 200 m² med gratis adgang, som vil være mødested for alle, der interesserer sig for havnens fortid, nutid og fremtid.
- Brande byen som en attraktiv international kulturmetropol, men også give plads til at Københavnerne i alle aldre selv kan deltage og bidrage (co-creation).

Hvorfor?

"Det er et faktum, at en lang række store, spændende udstillinger går Københavns næse forbi – simpelthen fordi der ikke ER en institution i Hovedstadsområdet, der kan huse eller har de rette tværfaglige kompetencer eller interesser til at løfte disse store udstillinger. Københavnerne fortjener et udstillingscenter, der kan præsentere store, underholdende, lærerige og fascinerende udstillinger, der i disse år tiltrækker millioner af besøgende verden over".

Asger Høeg, tidl. Direktør, Experimentarium

Flere museer i København viser særudstillinger, men ingen steder er der udstillingsfaciliteter, der kan rumme de store internationale opsætninger. En ny udstillingshal på Papirøen vil være

Københavns svar på The Barbican Center i London, Martin Gropius Bau i Berlin og Grand Palais i Paris, som alle er vigtige kulturcentre på lokalt, nationalt og internationalt plan. Denne type udstillingsfacilitet viser store udstillinger, som i modsætning til andre institutioner kan gå på tværs af kunstarter, fag, historiske perioder og publikumsgrupper. Samtidig får København del i den internationale udveksling af væsentlige udstillinger, som er i stor vækst i disse år.

Profil og Publikum

"Internationalt drives fremgangen for de toneangivende museer af store udstillinger med bred folkelig appel. Sidste år besøgte knap 500.000 mennesker udstillingen Savage Beauty om modeskaberen Alexander McQueen i London og i Madrid så 540.000 kunststudstillingen Collectivism & Modernity. I dag kan København ikke være med i det selskab. Det er helt bagvendt at københavnere skal tage til Jylland eller Louisiana for at opleve højdepunkter fra den internationale kultur- og kunstscene. Et nyt kulturelt ikon med udstillinger i internationalt format kan sætte København på landkortet for den stadigt voksende gruppe af internationale kulturturister. Og selv om København har meget at byde på, viser Københavns nuværende rating, at der er god plads til forbedringer, hvis vi har ambitioner om at blive en kulturel metropol"

Lone Johnsen, CEO, ekstern rådgiver, tidl. Direktør Visit Carlsberg

Udstillingshallen vil præsentere udstillinger som går på tværs af kunstarter, kulturelle emner og perioder. I nyskabende udstillingsformater præsenteres fortidens, samtidens og fremtidens mest fascinerende og presserende temaer for et bredt publikum af københavnere i alle aldre, turister og byens gæster. Der estimeres ca. 450.000 gæster pr. år til to store særudstillinger og en permanent, mindre udstilling om havnen med gratis entre.

Co-creation er et bærende princip for alle udstillingstyper, hvadenten der er tale om internationale samproduktioner eller partnerskaber med nationale og lokale aktører, såsom festivaler, foreninger, organisationer, andre kulturinstitutioner, uddannelsesinstitutioner, kommunale forvaltninger, mv.

Der lægges med Udstillingscenteret vægt på:

- At udstillingerne er relevante, aktuelle og gør en forskel i forhold til tidens store spørgsmål og dilemmaer.
- At borgere, gæster, institutioner og partnere bringes sammen med fokus på kulturelt medborgerskab og demokratisk læring.
- Et aktivt værtskab og reach-out til lokalsamfundet og nye samarbejdspartnere
- Nyskabende udstillingsformater, der taler til alle sanser, integrerer fysiske og digitale elementer og aktiverer nye teknologier: Virtual Reality, droner, robotter osv.
- Udstillinger, som ikke står alene, men indgår i *omni channel*-koncepter med events, undervisning og innovative partnerskaber, bl.a. via Folkeoplysningens Hus.
- Borgerinddragelse, nye formidlingsformer og en varieret eventkalender for forskellige målgrupper gør udstillingscenteret til et naturligt mødested og en bred og folkelig tænketank for København.
- Oplevelsesværdi for den enkelte, kommerciel værdi for Papirøen og brand value for København.
- At bidrage til The Learning City, The Creative City og The Science City.
- At bidrage til Kultur- og fritidspolitikens sigte om at gøre København til "en eksperimenterende, mangfoldig storby....der satser på det nye og uprøvede".

Udstilling om havnen med gratis adgang

Udviklingen af de nye områder i havnen og den rekreative havn kombineres med historien om Københavns etablering og perioden som krigs-, handels- og industrihavn. Et scoop kunne være en udstilling af de sænkede skibe fra 1400-tallet, der er fundet ved Dokøen ved arkæologiske udgravninger. Det vil være første gang, de vises for offentligheden. Skulle der dukke yderligere fund op, skal disse integreres i udstillingen. Den levende udstilling og et aktivitetsprogram udvikles i et samarbejde med By & Havn, lokalrådene, Skibsbevaringsfonden, Træskibssammenslutningen, DAC, Arkitektskolen, Kulturhavn, Christiania, Nordatlantens Brygge og andre interessenter langs havnen.

Funktioner og Arealanvendelse

Udstillingscenteret skal være et "flex house" som kan modtage gæster året rundt. Der arbejdes med et fleksibelt format og en åben programmering, ligesom der vil være glidende overgange mellem ude og inde samt gratis- og betalingszoner. Der vil være aktivitet med appel til forskellige målgrupper hen over døgnet og på årsbasis og afhængigt af aktivitets- og udstillingsprogrammet reguleres entrepriserne. Der vil altid være et gratis tilbud.

Udstillingscenteret rummer i alt 3000 m² med alle relevante publikumsfaciliteter. De fleksible udstillingsområder er på 2200 m², hvortil kommer 600 m² til entré, workshop og undervisning, butik, toilet, café samt 200 m² til personale og teknik.

Udstillingscenteret og Folkeoplysningens Hus kan samarbejde om et aktivitetsprogram, og der skal derfor indtænkes fleksible arealer til workshops, undervisning og andre aktiviteter, der engagerer de besøgende. Gæster på et internationalt udstillingssted forventer desuden, at der er indbydende faciliteter i form af café, restaurant eller lignende.

Alle arealer vil kunne anvendes kommercielt og fleksibelt. Udstillingscenterets udstillingskalender vil kunne kombineres med events og med en robust planlægningshorisont vil centeret kunne anvendes til kommercielle formål under og mellem udstillingerne, således at fx modeuge, festivaller og andre større internationale begivenheder kan finde sted på Papirøen.

Facilitetsbehovet for de kommunale initiativer på Papirøen kan med fordel samtænkes, så arealanvendelsen optimeres. Kundeorienterede aktiviteter såsom velkomst og betaling, garderobe, undervisnings og workshopfaciliteter, café/catering inde og ude kunne fx. fungere som fælles funktioner. Samme optimering kunne opnås med personalefaciliteter som omklædning, kantine, depoter, tekniske faciliteter mv.

Finansiering og Forankring

Der forventes et behov for anlægsmidler på ca. kr. 150 mio til etablering af udstillingscenteret.

De estimerede driftsudgifter anslås til ca. 30 mio. kr. årligt til udstillingsproduktion, lønninger, markedsføring mv. Indtægter for billetsalg anslås til ca. 30 mio. kr., hvortil der skal lægges finansiering via fondsstøtte, sponsorater, butikssalg, udlejning mv.

Med en profil som beskrevet vil Udstillingscenteret kunne tiltrække 450.000 besøgende pr. år. Dermed vil centeret besøgmæssigt placere sig midt i Top 10 i København:

Attraktioner – Top 10 i København 2014	
Tivoli	4.478.000
Dyrehavsbakken	2.500.000
Zoo	1.137.000
Den Blå Planet	768.000
Nationalmuseet	591.000
Rundetårn	538.000
SMK	378.000
Glyptoteket	360.000
Post&Tele	276.000
Rosenborg	269.00

(Kilde Visit Denmark)

Ovenstående bygger på en markedsanalyse, hvor der er foretaget en større indsamling af data for især særudstillinger på landets førende attraktioner. Store udstillinger i Jylland har tiltrukket besøgstal på mellem 250.000-340.000 i de seneste år. Louisiana ligger på samme niveau, mens Arkens højeste besøgstal ligger på 108.000 og SMKs særudstillinger de sidste to år ligger på under 50.000 besøgende.

Udstillingscenteret kan sættes i udbud, hvad angår anlæg og drift.

Udstillingscenteret kan også drives af Kultur- og Fritidsforvaltningen, således at driften hviler i sig selv. Ved en forankring i KFFs enhed Historie & Kunst kan det sikres, at udstillingerne tilpasses og versioneres med dansk/københavnsk vinkling. De samlinger af genstande, fotos og film, der findes i forvejen kan bringes i spil på nye måder og bidrage til udstillingernes autenticitet. Historie & Kunst kan som statsanerkendte kunst- og kulturinstitutioner opfylde de formelle krav i forbindelse med indlån og udveksling af genstande fra internationale samarbejdspartnere.

Udstillingscenteret vil få behov for en fast stab på ca. 15 personer til de overordnede ledelses- og udviklingsopgaver. Der vil desuden være behov for en drifts- og serviceorganisation, som vil indgå i en fleksibel, projektorienteret organisation, hvor staben løbende sammensættes med udgangspunkt i det kulturelle program. Det giver mulighed for at tænke i mangfoldighed, således at staben afspejler befolkningssammensætningen i København og de grupper, man ønsker at nå.

Folkeoplysningens Hus

"At dannes er ikke at tilegne sig en fast kulturel kapital, som derefter kan forrentes som en livsvarig og værdifast pension. Dannelse er en variabel kapital, som må plejes og fornyes... Man er ikke dannet i kraft af et bestemt pensum, men i kraft af en måde at iagttage sin egen og andres iagttagelse"

Ole Thyssen *Dannelse i moderniteten*, Dansk pædagogisk tidsskrift, No. 3, 2001,

Folkeoplysningens Hus skal være et kulturelt eksperimentarium med åben programmering og fleksible lokaler. Her inviteres Københavnerne på en dannelsesrejse med fokus på lyst, leg og livsglæde. Fra Papirøen kan man beskue Københavns skyline og her skabes overblik over by, rum, luft, hav. Vi kan se ind på os selv og det vi gør, og vi kan skabe nye traditioner og dykke ned i historien i samarbejde med udstillingscentret. Vi kan skabe fremtiden, når vi kender historien. Gennem virtual reality kan byens ses i et historisk og fremtidigt perspektiv.

Der skal I Folkeoplysningens Hus skabes:

- Fysiske "rum", som appellerer til leg og bevægelse og kropslig dannelse
- Laboratorier: fx Foodlab og et ReMida-center, som anvender overskudmaterialer fra lokale virksomheder samt skrald og materiale fra havnen og søerne
- Udsigtspunkter til det øvrige København

Målgruppe: Børn, unge, voksne og ældre københavnere.

Partnere: Kulturhavn 365, Lego, Meyers, KADK, kulturinstitutioner i KK m.fl

En samdrift og koordinering mellem Udstillingscenter og Folkeoplysningens Hus vil skabe mere kultur for pengene.